

ՄՈՒԿԱԴԴԱՍԻ

ԱՎԱԳՈՒՑՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԿՐԱՄԱՍԵՐԻ ՃԱՆԱԶՄԱՆ ՀԱՄԱՐ (ԱՀՍԱՆ ԱԼ-ՏԱԿԱՍԻՄ ՖԻ ՄԱԱՐԻՖԱՏ ԱԼ-ԱԿԱԼԻՄ)

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

¹ ... ուր որդերը կարմիր (կիրմիդ) ներկ են տալիս – Նկատի ունի որդան կարմիր ներկը:

² որոնք Մեծ Մասիս և Փոքր Մասիս լեռների տակ են մնացել – Տե՛ս Իրն Հաուկալ, ծնթգր. 67:

³ Մանագկերտ – Տե՛ս Իսթախրի, ծնթգր. 14:

⁴ Այստեղ մի փոքր տարօրինակ է թվում այն քաղաքների զանկը, որոնք Իսթախրին Համարում է Առանի (Աղվանք) մեջ: Բանն այն է, որ այստեղ բացի Բուն Աղվանքի, մերձկասպյան շրջանների, ինչպես նաև Արցախ-Ուտիքի քաղաքներից, կան նաև այնպիսիք, որոնք Աղվանք Հասկացություն մեջ երբևէ չեն մտել, ինչպես օրինակ Տփղիսը, Մանաղկերտը, մինչև անգամ Հեռավոր Արխադիան: (Վ. Տ.-Ղ.):

⁵ Հանքայիններ են – Մահմեդական կրոնա-իրավագիտական չորս զպրոցներից (մազհար) մեկը: Ահմադ իբն Հանրալ (մահ. 855-ին) կրոնագիտության, իրավունքի և բարոյագիտության զպրոցի Հետևորդները: Համարվում է բավականաչափ ղոզմատիկ և անդիլում ուղղություն: Թշնամաբար էին տրամադրված այլ ուղղությունների, օրինակ սուֆիզմի նկատմամբ: (Hanabīa, H. Laoust, EOI, CD-ROM, (III: 158a)):

⁶ Դվինում գերակշռում է Արու Հանիֆայի մազհարը – Տե՛ս Արու Յուսուֆ, ծնթգր. 14:

⁷ Շիիներ – Տե՛ս Ցակուրի(պ.), ծնթգր. 31:

⁸ Սուֆիզմ – Սուֆիզմ, կամ Թասավվուֆ Հասկացությունը Իսլամի ներսում զոյություն ունեցած միստիցիզմի անվանումն է: (Tasawwuf, J. O. Hunwick, EOI, CD-ROM, (X: 313a)):

⁹ Մալիք գետը – Կամ Նահր ալ-Մալիք (Ամնուր) – Գետ Կովկասյան լեռներից Հյուսիս, որը թափվում է Կասպից ծովը: